

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 353-02-2612/2019-03
Датум: 11.06.2020. године
Београд

На основу члана 5а. Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 44/14, 14/15, 54/15, 96/15 - др. закон и 62/17), члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", 135/04, 36/09), члана 136. Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016), као и члана 23. став 2. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС", бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др. закон), поступајући по захтеву носиоца пројекта предузећа MG Serbien d.o.o, Министарство заштите животне средине доноси

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** носиоцу пројекта, предузећу MG Serbien d.o.o, на ажурирану Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину пројекта производње легура магнезијума из отпада на бази магнезијума нестандартног квалитета, до комерцијалног производа дефинисаних особина, као и постројења за третман отпадне ливачке шљаке и муља насталог таложењем отпадне воде из процеса прања ливачких лонаца и система за пречишћавање отпадних гасова - скрубера, све на к.п. 718, КО Бела Стена, СО Рашка.
2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).
3. Носилац пројекта је у обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација у складу са посебним законом.
4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).
5. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта.
6. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, предузеће, MG Serbien d.o.o, Белостенски пут бб, 36344 Баљевац, поднело је Министарству заштите животне средине захтев за сагласност на ажурирану Студију о процени утицаја затеченог стања на животну средину пројекта производње легура магнезијума из отпада на бази магнезијума нестандартног квалитета, до комерцијалног производа дефинисаних особина, као и постројења за третман отпадне ливачке шљаке и муља насталог таложењем отпадне воде из процеса прања ливачких лонаца и система за пречишћавање отпадних гасова - скрубера, све на к.п. 718, КО Бела Стена, СО Рашка, заведен под бројем 353-02-2612/2019-03.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је, сагласно члану 20., а у вези са чланом 29. Закона о процени утицаја на животну средину, обавестио заинтересоване органе/организације и јавност (оглас у дневном листу "Данас" од 05.12.2019. године), као и на службеном сајт-у министарства <http://www.eko.minpolj.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. У току трајања јавног увида, овом органу су достављена мишљења заинтересоване јавности у писаном облику и то:

1. др Ратко Бајчетић, професор Факултета за економију и инжињерски менаџмент испред Удружења Самоков
2. mr Бранко Митов, инж. ел. испред Удружења Самоков
3. представници МЗ Бела Стена.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04, 36/09), обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији, дана 26.12.2019.године. На јавној расправи, поред представника надлежног министарства, локалне самоуправе, обрађивача предметне Студије и носиоца пројекта, предузећа, MG Serbien d.o.o били су присутни и представници заинтересоване јавности (групе грађана, представници МЗ Бела Стена и Удружења Самоков).

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04, 36/09), образована је Техничка комисија. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед исте, па је на првом састанку одржаном 21.01.2020. године закључено да предметна Студија није урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину и Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), па је потребно извршити дораду Студије, у складу са примедбама чланова Техничке комисије и примедбама/коментарима достављеним од стране заинтересоване јавности - допис овог органа од 22.01.2020. године.

Одговори на примедбе Техничке комисије и заинтересоване јавности:

Примедба 1. Недостаје материјални биланс једињења сумпора, хлора и флуора у процесу топљења отпада од легура магнезијума. приказан је норматив

годишње потрошње CO₂ гаса, хлоридно флуоридних соли за рафинацију и заштиту растопа, недостаје хемизам реаговања, расподела и усвајање у производима, чврстим отпадима и гасовитој фази. Постоји потреба нумеричког изражавања ткз. фугтивних емисија.

Одговор: Предметна Студија представља ажурирање Студије о процени утицаја на животну средину пројекта производње легура магнезијума из отпада на бази магнезијума нестандарданог квалитета, до комерцијалног производа дефинисаних особина, на катастарској парцели 718, КО Бела Стена, број 353-02-2171/2019-0 и Студије о процени утицаја на животну средину пројекта Постројења за третман отпадне ливачке шљаке и муља насталог таложењем отпадне воде из процеса прања ливачких лонаца и система за пречишћавање отпадних гасова (скрубера), к.п. бр. 718, КО Бела Стена, број 353-02-1597/2019-03 која је пак рађена на основу Технолошког пројекта изведеног објекта (бр. 16704, Технолошко-Металуршки факултет 2013.), и у којима није додатно образложен хемизам реаговања, расподеле и усвајања у производима (ливнице „MG Serbien“) у чврстој, отпадној и гасовитој фази. Важно је напоменути да је на обе горе наведене студије добијена сагласност Надлежног органа.

Примедба 2. Нејасан је механизам стабилизације миграторних јединиња присутних у шљаци након топљења отпада. Приказати хемизам процеса и релевантне билансе везане за воду која се користи за прање лонаца.

Одговор: Студија је допуњена траженим подацима.

Примедба 3. Недостаје опис и разрада сценарија удесне ситуације. Магнезијум је реактиван метал, у додиру са водом, ослобађа се водоник и уобичајено је да доводи до специфичних експлозија и пожара. Такође се може потврдити нестабилан карактер суве шљаке, ослобађање токсичних гасова, паљење и нестабилност, посебни захтеви у складиштењу.

Одговор: У измененој и допуњеној верзији Студије додатно су обрађене особине магнезијума као и евентуалне удесне ситуације.

Примедба 4. Посебно обрадити примедбе заинтересоване јавности у следећој верзији Студије у поглављу 5.3.1 и табели 5.17 (провртити да ли је број табеле исправан) приказани су резултати мерења емисије загађујућих материја у ваздуху од 05.10. 2018. наведени резултати су старији од шест месеци и стога не задовољавају тачку 4 Решења Министарства о изради обима и садржаја ажуриране Студије о процени утицаја на животну средину за предметни комплекс. У прилогу није дат оригиналан извештај о мерењу емисије загађујућих материја у ваздуху од 05. 10. 2018. Потребно је приложити важећи и извештај и урадити нова испитивања како би се испунио захтев дат у тачку 4 Решења Министарства;

Одговор: Допуњена верзија Студије је изменењена у складу са примедбом, а у прилогу исте достављен је нови Извештај о мерењу емисија отпадних гасова у ваздуху.

Примедба 5. У поглављу 5.3.1 и табели 5.6 приказани су резултати испитивања подземних вода из пијазометара од 30.05.2019. у овом Извештају нису приказани резултати за концентрацију хлорида . Испитивање подземних вода из пијазометара рађено је и августу 2018. и тада су концентрација хлорида на сва три узорка подземне воде била висока тј. ван опсега методе. (Извештај је дат у прилогу Студије) . Потребно је објаснити зашто у извештају од 30.05.2019. нема концентрација хлорида, такође дати оригиналан извештај од 30.05.2019. у прилогу Студије;

Одговор: Измењена верзија Студије је допуњена траженим Извештајем. Изјава стручног лица из акредитоване лабораторије (која је и израдила предметни Извештај), а везено за напомену да је „концентрација хлорида била ван опсега“, гласи: „Лабораторија је акредитована које не покривају детектовано концентрацију, али то не значи да резултати технички гледано нису тачни већ да је концентрација били толико мала да није могла бити детектована.“ Такође, према тада важећој Уредби о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта И методологији за израду ремедијационих програма („Сл. Гласник РС“ бр. 88/10), односно Прилогу 2: ремедијационе вредности концентрација опасних И штетних материја И вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода, хлоридни нису параметар који треба контролисати.

Примедба 6. У поглављу 5.4 и табели 5.7 приказани су резултати мерења нивоа буке у 2018. год. наведени резултати су старији од шест месеци и стога не задовољавају тачку 4 Решења Министарства о изради обима и садржаја ажуриране Студије о процени утицаја на животну средину за предметни комплекс. Потребно је приложити важећи и извештај и урадити ново мерење нивоа буке и приложити оригиналан извештај за мерење буке у прилогу Студије.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 7. Испитивање отпада 2019. год. радиле су две независне лабораторије, садржај хлорида у отпадном муљу и шљаци у Извештајима обе лабораторије био је већи од граничне вредности за опасан као и за неопасан отпад. Институт за рударство и металургију из Бора је предложио је поступак стабилизације који је планиран да се примени као нова технологија за третман отпадног муља и шљаке насталих услед пречишћавања отпадних гасова и отпадних технолошких вода, а све у циљу смањења хлорида у истим. Мишљења сам да је потребно поступак стабилизације детаљно поткрепити одговарајућим референцама, како би били сигурни да ће нова технологија садржај хлорида смањити у оквиру граничних вредности.

Одговор: Стабилизација отпадне ливачке шљаке није нова, већ метода са применом како у свету тако и у Републици Србији. Измењена верзија Студије додатно је проширена описом технолошког поступка стабилизације отпадне ливачке шљаке као и референцама о анализи и примени ове методе. Такође, Министарство животне средине и просторног планирања је 2012. године донело Решење о издавању дозволе за третман отпада који садржи олово, а за постројење АД „Зајеч“ Лозница, аоператра „Фармаком М.Б.“ из Шабац, а према којој се врши третман отпадне ливачке шљаке методом стабилизације, што показује да примена метода стабилизације није новитет и непознаница у Републици Србији.

Примедба 8. У Извештају о мерењу емисије бр. 770951205 на емитеру пећи за ливење магнезијума из новембра 2017. (Анахем, Београд), поглавље 3.2 односи се на усклађеност положаја мерних места са предметним стандардима, наведено је да мерно место није усклађено са важећим стандардима SRPS ISO 10780:2010 и SRPS EN 15259:2010 за прави део емитера пре односно иза равни узорковања за одређивање брзине, протока и састава отпадног гаса, док на вертикалном правом делу емитера постоји мерно место које је усклађено са захтевима важећих стандарда, али из безбедносних разлога није био могућ приступ. У поглављу 9 Студије предвиђена су периодична мерења емисије, потребно је

навести како ће се решити проблем мерних места која нису усклађена са горе наведеним стандардима.

Одговор: Проблем не усклађености мерног места је решен, па већ приликом следећих мерења укључујући и последње из 2020. мерно место је усклађено са стандардима.

Примедба 9. Страна 23: Дати ситуациони план комплекса са свим уцртаним објектима (који су предмет студије), легендом и наменом.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 10. Страна 28: Да ли се односи на SO₂ или CO₂? Нејасно је где се и зашто користи гас SO₂.

Одговор: Студија је изменењена и додатно појашњена у складу са примедбом.

Примедба 11. Страна 32: Која је стварна продукција отпадне воде из скрубера, 110.000 m³/дан или 110,000 m³/дан?

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 12. Страна 33: Дати детаљнији опис филтро-вентилационог система, цртеж улазних и излазног тока, капацитет вентилатора, висина еmitера, очекивани параметри и емисија аерозагађења. Нарочито обратити пажњу о емисијама SO₂, халогена и тешких метала који се могу наћи у улазним сировинама.

Одговор: Измењена верзија Студије је додатно допуњена у складу са примедбом.

Примедба 13. „Експериментално је установљено да зависно од врсте улазних сировина у процесу топљења, па самим тим и коначног састава шљаке, током процеса стабилизације отпадне ливачке шљаке у базенима може доћи до емисија гасова у атмосферу, насталих услед реакције са водом, као и до испаравања саме воде услед атмосферских прилика.” Појасните наведени цитат из студије.

Одговор: Измењена верзија Студије је додатно појашњена у погледу зависности улазно-излазних масених биланса и емисија отпадних гасова.

Примедба 14. Навести тип и техничке карактеристике сепаратор/таложника.

Одговор: Измењена верзија Студије је додатно допуњена у складу са примедбом.

Примедба 15. Страна 34: Детаљније описати где се склашише и одлажу отпадна шљака и муљ, цртеж, диспозиција, капацитет, подлога и начин склашишења...

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 16. Описати начин уситњавања шљаке након хлађења, капацитет, изведени систем за отпрашивавање и сл.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 17. Навести колико базена за стабилизацију и начин/поступак стабилизације шљаке.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 18. Детаљније описати поступак дехидратације, где је плато, подлога, капацитет, отпадне/процедне воде, могуће запрашивавање...

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 19. Описати начин складиштења шљаке и муља на Царинском складишту (наведено у студији), коришћену амбалажу, да ли је у ринфузи, могуће запрашивање. Која је то депонија неопасног отпада? Интерна или градска?

Одговор: Као што је у Студији већ наведено, само стабилизовани отпад се складиши у Царинском складишту због привременог увоза (у складу са Законом), складиши се у посебном објекту затвореног типа, у ринфузу, где нема могућност запрашивања. Након привременог складишта неопасни стабилизовани отпад се предаје регионалној депонији неопасног индустриског отпада у Јагодини (такође, већ наведено у Студији).

Примедба 20. Страна 35: Детаљније описати третман отпадног муља (где се врши, блок шема, адитиви/хемикалије) и даље поступање.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 21. Страна 37: У чему се састоји допуна постојећег технолошког пројекта? На технолошкој шеми, слика 3.3. нису уцртани адитиви/хемикалије за стабилизацију и имобилизацију шљаке и муља.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 22. Страна 38: Нејасно је, како поступак одлежавања шљаке и муља у води доводи до стабилизације и имобилизације халогених јона у отпаду. Коришћење камиона и утоваривача није најједноставнији начин стабилизације шљаке и мула. Детаљније описати стабилизацију и имобилизацију халогена.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 23. Страна 39: Третман отпадних технолошких вода допунити одговарајућим цртежом, са приказаним токовима воде, адитива/хемикалија, компримованог ваздуха, који прати наведени текстуални опис, или се позвати на одговарајући прилог.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 24. Страна 40: Дати одговарајући цртеж филтро-вентилационог система, који прати наведени текстуални опис. Колика је висина емитера на скруберу, да ли је предвиђено место за мерење емисије у складу са стандардом, ко је до сада мерио емисију на емитеру и закључак о извршеним мерењима.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 25. Страна 41: Који су то филтери из система за третман отпадних вода, скрубер нема филтерску испуну.

Одговор: У питању је техничка грешка, нова верзија Студије је исправљена.

Примедба 26. Страна 42: Управо због проширења капацитета ливнице и изменењених карактеристика шљаке и муљева, Носилац пројекта је разматрао алтернативна решења у односу на постојећа.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 27. Страна 43: Пре свега је напуштање производње магнезијума из природног ресурса коришћењем секундарних сировина на бази магнезијума, а затим све остало наведено. Практично, нагласити бенефите планираних активности.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 28. Страна 44: Размислiti о потреби мерења амбијенталног ваздуха (таложних материја) у окружењу ливнице, обзиром до сада та мерења нису вршена и да се повећава капацитет ливнице, са стабилизацијом/сушењем муља на отвореном платоу.

Одговор: У измененој верзији Студије приказана су мерења амбијенталног ваздуха, такође ова мерења су прописана и мониторингом Студије.

Примедба 29. Страна 46: Дати обавезу мерења диоксина/фурана и тешких метала при пуном капацитetu ливнице, при раду ливнице са 4 пећи.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 30. Страна 52: Допунити студију шемом водоводне и канализационе мреже.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 31. Страна 54: Наведено посредно закључивање у поглављу 5.3.3. није адекватно. Констатовати да ли је потребно или није испитивање земљишта на локалитету и околини комплекса ливнице, уз образложение.

Одговор: Допуњена верзија Студије прописује меру узорковања и анализе земљишта око објекта ливнице, као и даље поступање у складу са резултатима анализе.

Примедба 32. Страна 60: Лагуне се први пут помињу. Претходно описати и ове лагуне и где се испушта вода из лагуна.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 33. Квалитет земљишта није испитиван, па је нејасан закључак у поглављу 6.2.2. Можда није тема студије, али дати коментар на потенцијалну потребу санације и ремедијације земљишта.

Одговор: Допуњена верзија Студије прописује меру узорковања и анализе земљишта око објекта ливнице, као и даље поступање у складу са резултатима анализе.

Примедба 34. Страна 73: Навести потенцијалну депонију за преузимање стабилизоване шљаке и муља.

Одговор: У Студији је већ наведена регионална депонија индустриског неопасног отпада „PWWW Jagodina“.

Примедба 35. Страна 74: Поглавље 8.3. допунити/појачати мерама везаних за плато за сушење и стабилизацију муља, надстрешницу, поврат атмосферских падавина са ове површине у базене, повезивање планираних пећи на систем филtro-вентилације, да је изведен систем рециркулације технолошких вода...

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 36. Страна 76: У поглављу 9. размислiti о обавези мерења квалитета амбијенталног ваздуха.

Одговор: У измененој верзији Студије приказана су мерења амбијенталног ваздуха, такође ова мерења су прописана и мониторингом Студије.

Примедба 37. Дати обавезу мерења емисије очекиваних тешких метала у излазним гасовима након скрубера.

Одговор: Према одредбама Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим

постројења за сагоревање („Сл. Гласник РС“, бр. 111/15), тачније према Прилогом И, горе поменуте Уредбе, односно Делом ИИ, Тачком 6. Постројења за ливење алуминијума и магнезијума, Табела 24. Граничне вредности емисије за постојеће ливнице легура, није предвиђено мерење тешких метала на емитерима оваквог типа постројења којем припада предметна ливница.

Примедба 38. Пожељно би било ускладити обележавање страница (пагинацију) у садржају и кроз целу Студију. На пример: у Садржају, 2.1. Подаци о локацији предметног пројекта... су на страни 8, а у стварности су на стр. 40 (због унетих прилога) и то отежава читање и праћење у Студији.

Одговор: Примедба се не усваја.

Примедба 39. Коришћење скрубера у третману отпадних гасова из ливнице није већ одавно најбоља расположива технологија. Проблем је нестабилност у раду са недовољном ефикасношћу, енергетски и финансијски учинак, проблеми пренети на третман коришћене воде и одржавање постројења. Препоручује се коришћење филтера са патронама: ефикасност 99,97 % за честице веће од 0,3 μm , гарантована емисија 2 mg/m^3 , сува, чиста и уредна околина постројења, сем мириза, практично, све честице и гасови су уклоњени из одсисаног отпадног гаса.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 40. Поред мерења емисије из скрубера, недостаје (кратак) технички опис инсталације за индустријску вентилацију и филтрацију (тј. отпрашивање), која решава проблеме емисије ваздуха у околину на задовољавајући начин. То значи да је за оцену ваљаности Студије, потребно да она садржи и следеће техничке податке: листу извора загађења у производном процесу са количинама ваздуха које се одсисавају са сваког од њих (m^3/h стварних, тј. актуелних при одређеној температури), укупни капацитет постројења за отпрашивање (m^3/h) система отпрашивања, који тај одсисани ваздух након пречишћавања избацује у атмосферу.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 41. У техничком опису примењеног решења отпрашивања, индустријске вентилације и филтрације, навести карактеристике које дају довољну сигурност да ће свести на минимум утицај целог објекта на околину и да ће тај утицај бити контролисан. Треба показати и доказати да ће емисије бити испод ГВЕ примењеним техничким решењем система индустријске вентилације и филтрације, као и одабраном опремом.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 42. За потребе Студије, треба да постоји Главни пројекат отпрашивања, који садржи све горе тражен податке за техничку оцену: технолошку шему отпрашивања, избор количина ваздуха за одсисавање, прорачун падова притиска, балансирање система, технички опис, избор опреме и спецификацију опреме, елемената система и радова.

Одговор: Студија је допуњена у складу са примедбом.

Примедба 43. Заинтересована јавност је поставила питање: Примедба се односи на да је носилац пројекта поднео захтев број 353-02-2171/2019 -03 за спајање два предметна захтева за АЖУРИРАЊЕ СТУДИЈЕ У ЈЕДАН ЗАХТЕВ, дана 30.10.2019.године, а да је Министарство за заштиту животне средине 1.новембра 2019 издало решење у којем се спајају у један поступак захтеви за одређивање обима и садржаја ажуриране студије да би 4.новембра 2019 је

донело Решење о одузимању дозволе за складиштење и третман опасног отпада које је 28. априла 2016. године донело Министарство пољопривреде и заштите животне средине (предмет број 19-00-00697/2015-16 од 23. септембра 2015. године), због неиспуњавања услова за наставак обављања делатности складиштења и третмана опасног отпада на локацији оператора у Баљевцу. Министарство за заштиту животне средине ЗАБРАНИЛО ЈЕ Предузећу за производњу „MG Serbien“ д.о.о. Баљевац даљи пријем отпада у постројење за складиштење и третман опасног отпада на локацији катастарске парцеле број 718 КО Бела Стена, општина Рашка и ОБАВЕЗАЛО ЈЕ „MG Serbien“ д.о.о. Баљевац да примени обавезне мере заштите животне средине, здравља људи и материјалних добара по престанку рада и обављања активности управљања опасним отпадом, које су прописане Законом о управљању отпадом.

Одговор: Дозвола није одузета него је Носилац пројекта затражио њено укидање услед промена дела улазних сировина и технологије третмана неопасног отпадног магнезијума што је довело и до промене карактера генерисаног отпада (из опасног у неопасни), као што је и наведено у Образложењу предметног Решења.

Примедба 44. Заинтересована јавност је поставила питање: У поглављу 3 ОПИС ПРОЈЕКТА носилац Пројекта у делу комплекса обављао је третман опасног отпада који се генерисао у процесу топљења отпадног магнезијума, за који је исходовао дозволу број 1840 издату од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине и наводи да због тога што сада планира да третман неопасне шљаке и муља врши стабилизацијом, те из тог разлога претходна дозвола је укинута. Међутим, у образложењу Министарства недвосмислено стоји да није само укинута Дозвола већ је забранило даљи пријем отпада.

Одговор: Примедба није основана.

Примедба 45. Заинтересована јавност је поставила питање: У извештајима лабораторија које су вршила испитивања МОЛ и Анахем стоји да су у узорцима шљаке и муља пронађене повећене вредности хлорида (МОЛ 45800мг/Кг) (Анахем 40980мг/Кг) ако се зна да је гранична вредност 15000 за неопасни а 25000 за опасни отпад из тог разлога је ангажован Институт за рударство и металургију из Бора који им је предложио једну експерименталну методу за елиминацију хлорида, која никаде до сада није примењена сем у лабораторији поменутог Института. Како је ова метода за одстрањивање хлорида само експериментална а никаде у свету није потврђена сем у лабораторијским условима и на врло малим узорцима НЕ МОЖЕ СЕ УЗЕТИ КАО ПОУЗДАНА МЕТОДА за елиминисање опасних материја.

Одговор: Министарство животне средине и просторног планирања је 2012. године донело Решење о издавању дозволе за третман отпада који садржи олово, а за постројење АД „Зајеча“ Лозница, аоператра „Фармаком М.Б.“ из Шабаца, према којој се врши третман отпадне ливачке шљаке методом стабилизације, из чега се може закључити да поступак третмана отпада (отпадне ливачке шљаке) методом стабилизације није нова нити експерименталан метода у Републици Србији.

Примедба 46. Заинтересована јавност је поставила питање: Решење проблема загађивања околине у технолошком процесу топљења магнезијума у предметној студији решен је тако да се користи водени скрубери, такозвани мокри филтери који усисавају гасове настале топљењем. Ефикасност скрубера је 70 % што значи да ће 30% прашкастих материја, SO₂, NH₃, HCl, HF, TOC бити емитовано ван постројења. Тврђа да носилац пројекта врши редовно мерења гасова на

излазу из скрубера и да су досадашње анализе показале да нема прекорачења. Међутим, из извештаја Лабораторије Анахем о мерењу емисије бр. 77091502 новембра 2017. на еmitеру пећи за ливење магнезијума сазнајемо: „Положај мernog места није усклађен са препорукама стандарда SRPS ISO 10780:2010 и SRPS EN 15259:2010, за прав део еmitера пре / иза равни узорковања за одређивање брзине, протока и састава отпадног гаса. На вертикалном, правом делу еmitера постоји мerno место усклађено са захтевима поменутих стандарда, али из безбедносних разлога није био могућ приступ.“ и да је мерење извршено 27.09.2017. године и да је локација мерења у кругу предузећа „MG SERBIEN“ DOO у Баљевцу и да циљ мерења Израда Извештаја о резултатима периодичног мерења емисије, а да је врста мерења повремено периодично мерење емисије загађујућих материја у ваздуху можемо закључити да „MG SERBIEN“ DOO из Баљевца није радило РЕДОВНО МЕРЕЊЕ ГАСОВА НА ИЗЛАЗУ ИЗ СКРУБЕРА.

Одговор: Проблем не усклађености мernog места је решен, па већ приликом следећих мерења укључујући и последње из 2020. мerno место је усклађено са стандардима. Студија је прописала редовни мониторинг мерења емисије отпадних гасова у ваздух два пута годишње.

Примедба 47. Заинтересована јавност је поставила питање: Примедба на податке о ИЗВОРИШТИМА ВОДОСНАДБЕВАЊА поглављу 2.3 односе се на непостојање података о извршеним хемијским анализама изворишта и присуству тешких метала и других загађујућих материја.

Одговор: Стане животне средине и квалитет вода је дат у поглављу 5. на основу јавно доступних података Агенције за заштиту животне средине и Министарство заштите животне средине.

Примедба 48. Заинтересована јавност је поставила питање: Примедбе на густину насељености у поглављу 2.8 предметне студије која обрађује становништво да нису навели да је до почетка рада „MG SERBIEN“ DOO из Баљевца био позитиван раст становништва, а да је после тога забележен пад а да при томе у предметној студији нису разматрали шта је узрок и да предметна студија није разматрала веома важно питање а требала је шта је узрок смрти становника у насељу Баљевац.

Одговор: Студија процене утицаја на животну средину не може да разматра смртност становника, тиме се баве релевантне Институције у временским периодима не мањим од 10 година уз озбиљну анализу и обимну подлогу релевантним подацима.

По достављању дорађене Студије, Техничка комисија је на свом другом састанку који је одржан 10.06.2020. године, констатовала да дорађена/допуњена предметна Студија сада садржи неопходне податке и документацију на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току извођења пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта и да се иста може позитивно оценити.

На основу спроведеног поступка и предлога Техничке комисије, одлучено је као у диспозитиву.

Носилац пројекта је дужан да, у складу са чланом 28. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину, у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину.

На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину и члана 87. став 2. Закона о општем управном поступку, донето је Решење о трошковима поступка.

Ово решење је коначно у управном поступку.

Поука о правном леку: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе надлежном Управном суду у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

Доставити:

- Архиви
- Инвеститору/носиоцу пројекта
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини
- МЗ Бела Стена
- др Ратку Бајчетић, испред Удружења Самоков
- мр Бранку Митов, инж. ел. испред Удружења Самоков

